

Hønderjylland

De Hjemløse.

Dr. Strackerjan har travlt.

Mens der hele Tyskland over er ved at rejse sig en offentlig Stemning mod de preussiske Myndigheders Behandling af de hjemløse, skriver „Mm.“ af 23. April, at en Mand bleven Landraad og hans Mand tro. Det er Strackerjan. Forleden Dag var han ude med en Artikel i „Die Post“. Den var nærmest rettet mod kongerigke Danstie; men fandtes dog værdig til Optagelse ikke blot i det berlingske Blad, men ogsaa i „Schleswigische Grenzpost“. I det hele taget synes Hr. Strackerjan at vinde en Omvej for at faa en passende Blads i sit gamle Blad. I „Hamburger Nachrichten's“ Søndagsnummer har han faaet en Blanding af andet færdigt efterhaanden Betragtninger, der ligeledes sluges af „Schleswigische Grenzpost“ som en Sammenfatning af:

„Det har vist sig, at en af de danske Parti til Nigsdagen rettet Massepeticion desværre ogsaa er medunderfret af et Antal Dystere. Ved Siden af Optantfraktatens Skolde denne Slappelse og Korruption hodesvælgelig den danske fælles fælles Fædresforening, hvis Formand Pastor Schmidt, Vodder, i Virkeligheden fremmer danske Formaal, og i denne Forstand stadig paa sin hvide ud mod Hegeringen fra dansk Side og præsenterer sig, ogsaa i selve Danmark. Endvidere har Fædresforeningen til en vis Grad funnet vinderne i den ellers saa effektivt nationale By Saderslev takket være to derværende for politisk Sans flotte Medlemmer af Fædresforeningens Bestyrelse, Pastor Drahn (skal være Pastor Præst) og Medicinalraad A. Hansen. Det maa nu være alle afgjort Nationalindvædnes Dugave moralist at støtte den Nordflesvigs egenlige Borgere og Bønderne omfattende tyske Forening for Nordflesvig med al Energi under velvillig Hjælp fra Forvaltningens myndighederne. Ellers er ny stor og stærke banger Skade for Tyskøden og Statens Belfærd mundgaaelig.“

Ja, Strackerjan kan man jo nu af visse Grunde tilgive adfærdigt. I Saderslev er der ingen, som tager ham højtidelig. Men naar han aligevel med en saadan Iherdighed faar paa Stortommen, og naar selv „Schleswigische Grenzpost“ ikke kan undgaa hans Høfler, da er dette et ubegribeligt Bevis for, at de Dystere, der nares af Strackerjan, Dahn & Co. er faretrauede.

„De hjemløses Tragedie.“

Under denne Overskrift skriver den meget udbredte „Berliner Morgenzeitung“ blandt andet:

„Om den Ret, som maa være Menestene medført, Retten til at eje et Hjem, vil vore Statsmand antet vide, hvad der noksom fremgaar af den Raad, som de preussiske Embedsmænd i Nordflesvig har sat i Scene mod den hjemløse Mads Egholm. Ifølge den Statsvisdom, der regerer her i Preussen, har han — og mange med ham — i det erobrede Slesvig intet Hjem i noget Land — — — Danmark har allerede ved en ny Lov bekræftet, at danske Underaaters i Udlandet føde Hjem fremtidigt har dansk Indfødsret, og faaledes vist en vis Ansvarlighed. I Preussen lader man derimod, trods Præsidentens Protest, i embedsmændig Sindrode hjemløse fide i Kængsler og tærrer ikke en Finger for at gøre Ende paa en Tilstand, der er ganske uarødig for en Kulturstat.“

En hjemløs Soldat?

Fra Starbøl skrives til „Hensborg Avis“:

En hjemløs Tjenestekar, Peter Petersen, født i Søling, blev i Jorindat til Soldat. Han indgav her Ansøgning om at blive preussisk Underaater. Forældrene bor her i Søling. Moderen er født preussisk Underaater, Faderen er fra Kongeriget. Forleden gik Moderen til Amtsforstanderen med et Forskringskort for at faa det ombytet, da det var to Aar gammelt. Amtsforstanderen afsatte hende imidlertid og tærede, at hendes Søn jo var hjem-

løs. Moderen: Ja, men han er jo dog Soldat og søger om at blive preussisk Underaater. Det bliver hun vist ikke, hvarede Amtsforstanderen, han vil vist blive hjemlent fra Militæret.

Fire Udvisninger.

Forleden var en ung Pige fra Ribe, som opholder sig hos Stømand Jilflov i Møgeltonder, staaet i Forhør hos Amtsforstanderen, som afstravede hende forskellige Oplysninger (om hun kom i Foramlingshuset o.s.v.). Man formodede straks, at Stømand Jilflov skulde straffes ved en Udvisning, og denne Formodning har nu vist sig at være rigtig. Torsdag Middag den 21. April var den unge Pige, hvis Navn er Alvida Frederiksen, atter staaet til Amtsforstanderen, der meddelte hende, at hun var udvist og skulde være borte inden 21 Timer.

Saderslev, 26. April. De danske Underaater, Tjenestekarlene Peter Petersen og Frederik Høgenart af Søming, begge tjenende hos Gaardejer Peter Madsen i Rost, og Tjenestepigen Mariane Sørensen af Besterballe Bro, tjenende hos Møllesejer Top, Brandrup Mølle, er, efter hvad „Schleswigische Grenzpost“ meddeler, i Aften bleve udvist med tre Dages Varrel. Som Grund angives, at de indenfor en fælleskkelig Forening i Agerkølv har deltaget i Dislokationsforretning og et Val i det hervedværende Foramlingshus.

Et Andragende til Nigsdagen.

I en ny Fortegnelse over Andragender, som er indløbne til den tyske Nigsdag, findes islg. „Man.“ følgende:

Tandlæge Smith i Saderslev beder om at give Personer, som ikke er Nigsunderaater, og som er bleve opfordrede til at efterkomme deres Børnepligt, Underaatersret i den Forbundsstat, hvor de er født og hvor de har eller har haft deres varige Ophold, og en Udlændings Børn, som er født eller opvokset i Udlandet, Underaatersretten i det første Aar, efter at de er bleve myndige.

Hvad man ikke tænker paa.

I en ny Omtale af de hjemløses Forhold i Nordflesvig skriver „Frankfurter Zeitung“ blandt andet:

„Naar Hegeringen anvir Tidspunktet for kommet, er den ikke utilbøjelig til at løse Spørgsmaalet ad Dørensformiens Vej; desværre kan Mads Egholm imidlertid ikke vente derpaa, og de 33146 Nordflesvigere som lige har givet deres Optattelse af den nuværende Stilling Udtryk i en Massepeticion til Nigsdagen, heller ikke! Der haves nu den bedste Vejledning til at faa Spørgsmaalet løst.“

Sønderborg. Byens ældste mandlige Borgere, forhenværende Guldmænd Ulrich Johansen, er nDsdag Morgen afgaaet ved Døden. Johansen var født her i Sønderborg den 22. December 1816 og blev altsaa godt 95 Aar gammel.

Kingens. Afsked Veteran. (H. M.) Søndag den 21. April døde en af de sidste gamle Veteraner i Sønderhav, P. Christensen, næsten 82 Aar gammel. Som 18-årig Guit flyttede han og ankommer i en Vaad om Natten til Sønderborg for ikke at blive taget til Soldat i Ophørsåren. Her meldte han sig til Kommandanten, som straks sendte ham til København, hvorfra han blev udfommanderet paa et Fyrstift ved Anholt. Efter Krigen permitteredes han, men blev i de senere Aar flere Gange indkaldt til Væbelse paa forskellige Krigsskibe indtil 1864. Da kom han om Bord i Liniestibet „Skjold“, som sammen med Fregatten „Tordenhoffold“ blokerede de tyske Kyster ved Swinemünde.

Siden den Tid har Christensen levet et roligt Liv i sit hggælige Hjem i Sønderhav og har altid trofast holdt fast ved sit danske Sindbælg og har aldrig svigtet ved noget Valg, heller ikke ved sidste Nigsdagsvalg. Den afsked var agtet og afholdt af alle i Væn og Omegnen. Han modtog aarlig Hædersgaven paa 100 Kroner fra Kongeriget.

Hørup. Drifferiets Følger. (H. M.) Et Par herboende Arbejderfamilier, der bor i samme Hus, folde de forleden med hinanden i fredeligt og venligt Samvær. Men Enden paa Historien blev et regulært Slagsmaal, hvori kvindene hver paa sin Side ikke gav Mændene noget efter. Da Kampen var paa sit højeste, løb kvindene til Telefonen for at tilkalde Politistandforning.

Åserballe. Eftermæle. (H. M.) Mandag den 22. April jordeedes paa den herboende Kirkegaard gamle Jørgen Vorensen fra Ketting Stov. Det store Følge, skriver „Mm.“, vidnede om, at den Mand, der her jestede til Svile, i ualmindelig Grad havde vundet sine Medmenneskers Agtelse og Tillid. Jørgen Vorensen jordeedes paa sin 84 Aars Fødselsdag. Han var Veteran fra 1848, da han var med i vor Orløvsflaade og her modtog Jlddaaden til et langt Livs Birkomhed i Folkelampen.

Broager. Guldbryllup. (H. M.) Forhenværende Slagtermejer Hans Chr. Hansen og Hustru, Margrethe, født Nielsen, paa Broager Mark, holdt Søndag den 21. Apr. deres Guldbryllup. Guldbryllupet er 80 og Bruden er 73 Aar gammel. Begge er raffe og ryrige. De har haft 13 Børn, hvoraf 7 lever; den ældste opholder sig i Amerika.

Hansen, der er Veteran fra 1864, blev taget til Fange paa Døvel den 18. April og ført til Schweidnitz i Slesien, hvorfra han kom tilbage i August samme Aar. Guldbryllupet har boet paa Broager Mark siden 1863. En Søn har nu Ejendommen.

Bov Sogn. Smede-Jubilæum. (H. M.) Den 1. Maj, funde gamle C. Botzbach fejre sit 50 Aars Jubilæum som Smedemejer i Midfeland. For halvandet Aar siden fejrede han og Hustru deres Guldbryllup. Den gamle har hængt Sammenen trofast, siden han kom i Lære i 1850, men nu jagtner han dens Dødt.

I 1864 maatte Botzbach lægge Sammenen til Side og forlade Hustru og to sønne for at deltage i Fædrelandets og da jærlig i Dødsstillingens Forbar. Ved Balgurnen har han trofast forsvaret den danske Sag. Gamle Botzbach med Hustru under nu en rolig Livsaften efter en arbejdsfyldt Dag.

Guldbryllup. (H. M.) Den 25. Apr. funde et gammelt agtværdigt Ektepar her i Væn, Ole Madsen og Hustru fejre deres Guldbryllup. Ole Madsen er født 1835 i Søfald i Tinglev Sogn, hans Hustru samme Aar paa Kærsgaards Mark ved Ribe. Af Ekteparrets syv Børn er de fire i Live. Tre er bolette her i Nordflesvig, medens en Datter er gift i Amerika.

Hjlderup. Afskedsprædiken. Medens Pastor Thielken Søndag den 21. Apr. holdt sin Tiltraedelsesprædiken i Nabosognet Høstved, holdt vor Præst samme Dag, skrives H. M., sin Afskedsprædiken for fuld Kirke. I 5½ Aar har Pastor Braren virket her i Sognet, og skønt han kom hertil som ganske ung Mand, forstod han ved sin taltfulde Færd at klare sig under de herboende vanskelige Forhold, og ved sin grundige og befindige Forkyndelse af Ordet har han her udfoldet en velgignende Birkomhed. Hans store Bemærkedes her i Sognet her ham med Bemod drage bort og ledager ham med de bedste Tanker til hans nye Hjem i Kastrup (ved Saderslev).

Dr. Sun-jat-sen og Kristendommen.

Den kinesiske Revolution er et mærkværdigt og overraskende Fænomen. Dens Leder, Dr. Sun-jat-sen, udøver en umaadelig Indflydelse paa Milioner af sine Landsmænd. Dette mere overraskende kommer det for mange Danske, at han er en Kristen, og det en Kristen, der aldrig lægger Skjul paa sin Overbevisning. Det kan altsaa godt forenes med hans store Indflydelse paa sine Landsmænd.

Da han var i London, hørte han til St. Martins Kirkes Menighed. Han er Søn af en kristen Evgangelist, der virkede i Nærheden af Can-

ton. Han er en fuldt uddannet moderne Læge og en gennemdannet Mand. Han, som mere end nogen anden bærer det direkte Ansvar for Revolutionen i Kina, har jikkert øvet den Indflydelse, som har gennemført den venlige Behandling, der er bleven Missionærer og hvide til Del. Saaledes staa Sun-jat-sen som et Efterspel paa Kristendommens Uddredelse og Kristendommens Indflydelse paa de store Folkelags Liv, de Folkelag, der skal være en væsentlig Del af Fremtidens Udvikling.

Saa fige man ikke, at Kristendommen er aflags!

„Arch. Stødt.“

Daneville, N. Daf.

Længe er det, siden nogen har ladet høre fra os her paa denne Egn; derfor vil jeg meddele lidt herfra. Høsten var god, i hørt Fald hood der blev faaet tidlig. Nogle høstede fra 16 til 20 Bu. Nr. 1 Svæde. Den fildig faaede fladede Frost. Derfor har Priserne varieret fra 59 til 90 Cents pr. Bu. Det er den Sigen efter at ja det meget faaet, der giver N. Daf. det daarlige Renomme angaaende Svæden. Ja, det kan nok fortiaas, naar noget bliver faaet for lent, og Jorden bliver daarligt arbejdet. Ordbroget siger, at „of intet kommer intet.“ Her har ingen nummerlige Aar været til Dato, hvad Høsten angaar.

Sammen Vinteren er her gjort megen Fremgang med at bygge og med at sælge og købe Land. Som jeg ved, har Vanterne i Ambrale købt 2 „Quarters“. Prisen fænder jeg ikke, ved heller ikke, om vi har holdt Tyskerne ide. Past. Widdig skrev for nogen Tid siden, at han var bange for, Tyskerne skulde komme til Kæmme. Johan B. Johansen har købt Carl Sedjns „Quarter“ for \$2,500, og A. T. Olesen har lovet sin yngre „Quarter“ til E. Thomsen for \$2,000.

A. T. Olesen har i Vinter bygget en stor ny Stald, lige paa her Chr. Johansen. En stor Skole er bygget i Løbet af Vinteren. Det maa falde Fremgang.

Udvandreforeningen havde for nogen Tid siden Udsalg. Om jeg hukker ret, blev der solgt for over \$70. Det er heller ikke Leqn paa Jattigdom.

Noale af Sommerne her har været paa Stolen i Kæmme i Vinter.

Juletræ havde vi, som vi plejer, men det var hidende foldt. Vinteren kom tidlig og standsede Plejningen, saa her er meget Vand, som ikke blev pløjet tidstnok til at blive tilfaaet tidlig nok. Nogen Meqn har vi allerede faaet dette Foraar.

Venlig Stiven til Bladets Arbejdere og Læsere.

Die Jensen.

COPENHAGEN
Snustobak for Skraaning.

VI GARANTERER
for at „Copenhagen“ Snus er og har altid
været fuldstændig ren.
Hvis Deres Forhandler ikke har det, vil
vi sende Dem det pr. Post til den almindelige
Pris, 5 Cent. Adsk. indtil Deres Forhandler
faar det. Frimærker modtages.
„Copenhagen“ er Verdens bedste Skraaning.
Tobaks
WEYMAN-BRUTON COMPANY,
50 Union Square, New York.

Skal Du Reise?

Hvis du tænker paa at tage en Tur til Gamlelandet eller sende Billet for Slegtninge, da kom ihu, at vi i os Række af Aar har solgt flere Billetter end nogen anden skandinavisk Agent i Chicago. Vi sælger Billetter paa alle de største og bedste Linier og skaffer vore Reisende Plads i Smakkytterne uden ekstra Betaling. Altid godt Besesølge. Penges vekles og hjemsendes. Kronesedler kjøbes og sælges. Alle Oplysninger faaes ved Henvendelse til vort Udvandringskontor.

Evangelisten Publishing Society
3258 Fullerton Avenue, Chicago, Ill.

Abtitteringer.

Til Japanmissionen:	
Før kvitteret, se Abl. Nr. 19	\$3179.50
Blair, Rebr., Mrs. Marcus Beck	10.00
Woodhoof, Ill., Ungdomsforeningens Fødselsdagskasse	5.73
Clinton, Wis., Ungdomsforeningens Fødselsdagskasse	2.96
Chicago, Ill., Siloams Mgh. Kollekt ved Jærlens Ungdomsmøde \$9.10; Søndagskolens Paastoffer \$4.44	13.54
Waupaca, Wis., Peter Nielsen	1.50
Summit, Minn., Niels Jørgensen	4.00
Ray Sippy, Wis., Søndagskolens Missionsforening	2.10
Greenville, Mich., St. Pauli Mgh.: N. J. Rasmussen	1.00
Bethania Mgh., Mads Jørgensen	2.00
Luck, Wis., Christian Jensen, Pastor C. Krogh hv. \$2	4.00
Coulter, Ia., Børnens Offer ved Missionsmødet	6.25
Verona, Rebr., Hans Andersen	2.00
Saxeville, Wis., En Ben af Missionen til Kirken \$6	
Miss Sophie Jeffers til Kirken \$1	7.00
Coulter, Ia., Jens Hansen	5.00
Verona, Rebr., A. P. Simonson	10.00
Ferndale, Cal., Hans Andersen \$2, Louis Smith, Mrs. Th. Jacobsen hv. \$3	8.00
Tilfammen	\$3264.58
Til Indianermissionen:	
Før kvitteret, se Abl. Nr. 19	\$1124.35
Chicago, Ill., Siloams Mgh.	10.00
Summit, Minn., Niels Jørgensen	4.00
Kiona, Colo. Søndagskolens Børn	2.00
Greenville, Mich., Bethania Mgh. Mads Jørgensen	1.00
Luck, Wis., Christian Jensen, Pastor C. Krogh hv. \$1	2.00
Coulter, Ia., Mrs. N. P. Wadens Paastofteag	.75
Verona, Rebr., Hans Andersen	1.00
Clinton, Ia., Børnens Offer ved Missionsmødet	9.15
Albert Lea, Minn., S. P. Hansen „Sti“	1.00
Verona, Rebr., A. P. Simonson	5.00
Ferndale, Cal., Hans Andersen	1.00
Tilfammen	\$1161.25
Til Indremissionen:	
Før kvitteret, se Abl. Nr. 19	\$2177.17
Blair, Rebr., Mrs. Marcus Beck	10.00
Waupaca, Wis., Peter Nielsen	1.00
Minnesota Kreds ved P. Clausen	45.00
Greenville, Mich., Bethania Mgh. Mads Jørgensen	1.00
Luck, Wis., Christian Jensen, Pastor C. Krogh hv. \$1	2.00
Atlantic Kreds, ved J. B. Fischer	40.44
Verona, Rebr., Hans Andersen	1.00
Albert Lea, Minn., S. P. Hansen „Sti“	2.00
Coulter, Ia., Jens Hansen	5.00
Verona, Rebr., A. P. Simonson	5.00
Ferndale, Cal., Hans Andersen, Louis Smith, Mrs. Th. Jacobsen hv. \$2	6.00
Tilfammen	\$2295.61
Til Mormonmissionen:	
Før kvitteret, se Abl. Nr. 19	\$638.20
Blair, Rebr., Mrs. Marcus Beck	1.00
Summit, Minn., Niels Jørgensen	4.00
Greenville, Mich., St. Pauli Mgh., N. J. Rasmussen	1.00
Bethania Mgh., Mads Jørgensen	1.00
Luck, Wis., Christian Jensen, Pastor C. Krogh hv. \$1	2.00
Verona, Rebr., Hans Andersen	1.00
Albert Lea, Minn., Mrs. S. P. Hansen „Sti“	1.00
Wden, Minn., Miss Gine Jensen	1.00
Verona, Rebr., A. P. Simonson	5.00
Ferndale, Cal., Hans Andersen	1.00
Tilfammen	\$656.20
Til Skolekassen:	
Før kvitteret, se Abl. Nr. 19	\$2642.56
Deonto, Wis., ved J. Henningsen	12.50
Cliffilian, Minn., Bethania Mgh. James C. Hansen, Niels Jensen hv. \$2, N. P. Christensen, S. P. Christensen, J. B. Hansen, C. Christensen, Niels Asland, Hans Andersen, N. P. Nielsen, Niels Christensen, John Johnson, Lars P. Nielsen, Niels Hoffbeck, John Nielsen, Peter Petersen, Peter Nielsen Kærsgaard hv. \$1	18.00
Elk Horn, Ia., S. J. Carstensen \$2, P. J. Andersen, Christian Jensen, N. C. Carstensen, S. A. Margaard, hv. \$1, Søren Andersen 50c	6.50
Minneapolis, Minn., Pastor N. Hansen	2.00
Coulter, Ia., Niels Petersen \$2, John Johansen, Geo. Nielsen hv. \$1	4.00
Elk Horn, Ia., Hans Pedersen, Hans Vlast, B. E. James, Marius Juul, Niels N. Mathisen, Thomas Christensen, Jørgen N. Christensen hv. \$2	14.00
Dystoft, Wis., C. Jørgensen, P. Kroger, Mrs. L. Petersen, B. Johansen hv. \$2, N. J. Petersen, Peter Petersen, C. Phillipson, Jens Andersen, N. J. Rasmussen, Peter Brown, N. J. Rasmussen, Walter Hansen, Herman Svovlgræs hv. \$1; Geo. D. Thompson 150; C. W. Mathisen \$1.25, Otto Mathisen, Henry Johnson hv. 75c, Ingar Mathisen, Jens Jensen, Jens Christensen, John Jørgensen, V. P. Nielsen, Mrs. Hans Pedersen hv. 50c	24.25
Tilfammen	2723.81
Til nedlidende i Kina.	
Før kvitteret, se Abl. Nr. 19	\$795.14
Albert Lea, Minn., Miss Carrie Hansen	2.00
Woodson, Ia., Udvandreforeningen	5.00
Brookville, Minn., Fædresmøde Mgh. Kvindesf.	10.00
McLabb, Ill., Emaus Mgh.	32.30
Albert Lea, Minn., Mrs. Chr. Andersen	1.00
Tilfammen	\$845.44
Jubilæumsågen:	
Før kvitteret, se Abl. Nr. 19	\$18539.36
Eugene, Oregon, Mrs. Hans Bertelsen	100.00
Boston, Mass., Pastor L. S. Ajar	10.00
Westbrook, Me., Peter Nielsen	2.00
Minneapolis, Minn., J. A. Larsen	5.00
Tilfammen	\$18656.36
Blair, Rebr., den 10. Maj, 1912	
Otto Hansen.	
Kass. for d. fore. danske ev.-luth. Kirke i Am.	
Til Kredsmissionen.	
Atlantic Kreds.	
Før kvitteret, se Abl. Nr. 10	\$287.76
Westbrook, Me.	9.58
Salmonhurst, N. Y., Morten Christensen	2.00
Boston, Mass., Bethania Mgh. Kreds-kollekt	1.00
Boston, Mass., Bethania Mgh. Missionsmøde Overf.	6.92
Westbrook, Me., Den første d. e. l. Mgh.	79.00
Brooklyn, N. Y., Emaus Mgh.s Missionsoffer	22.82
Tilfammen	\$409.08
Modtaget med Tak.	
J. B. Fischer, Kass.	
43 Boston St., Jamaica Plains, Mass.	
Minnesota Kreds.	
Overfud ved Missionsmøde i Summit og Ellendale	9.65
Overfud ved Præstevisebetalelse i Northfield, Kollekt	17.00
Niels Jørgensen, Summit, Minn.	13.00
Tak!	
P. C. Clausen, Kreds-kass.	